

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Sabbato post d[omi]nica[m]. ij. q[ua]drage. Text[us] euang. Luc. xv

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

dominica II. Quadragesime

qz auferet a vob regnū dei). i. regimē ppli
sūt: qui est regnū eius. Regnū em dei e ec
clesia militās in qua regnat deus: q ablatā
est ab eis (z dabit gēti faciet fructū ei). i.
apls z successoribz eius. Vel fm sanctuz
Tho. z Duge. p regnum dei intelligit sa
cra scriptura: que ablata est ab eis quātz
ad vex z sanū intellectū ei: z data est fide
libus chri: qui ex ea pducunt fructū fidei
z opoz bonoz. (Et qui ceciderit sup lapi
dem istū cōfringet: sup que pō ceciderit
priet eū) quod plus est q cōfringit: fm
Lbryf. quia est cōfringi mimitatim. Et
fm Hiero. z Aug. z sanctū Tho. cadit su
per lapides qcuqz peccat. Talis em nō cō
fringit a christo: sed ipse seipm frangit: sic
vas cadens sup lapidem ex suo modo ca
dendi se frangit. Cadit pō lapis sup ali
quem qū illum punit. Isti q caluri erāt su
p lapidem p pccm: z lapis sup eos p sup
pliciu: malos male pcedo. Vel fm Lbryf.
z sanctū Tho. cadit sup lapidē q credens
in lapidē peccat. Isti nō totaliter cōfrin
gitur: quia stat vera fides: z reseruat p pa
tentiā ad salutē: vt dicit Lbryf. Ille aut
sup que cadit lapis: est ille q christū negat
Iste ex toto cōminuit: nec i se aliqd habz
vnde reparari possit: stare puatione lumi
nis fidei: ex qua est prim⁹ mor⁹ in iustifica
tione impj. Sed quare chris dicit lapis:
Rūdet Lbryf. Quia est fundamētū forte
quod nec aqz seductionū nec rēpstatib⁹
psecutionū mouet. Et secūdo ppter simili
tudinē ad cōminuendū z cōquassandū (et
cū audiuissent pncipes sacerdotū z phari
sei parabolas ei: cognouerūt q de ipis di
ceret) z iñ nō penituerūt. Tū sequit (Et q
rētes eū tenere) vt occiderēt (rimuerūt tur
bas: qm sicut ppheta eū habebat) ipse tur
ber: z p̄r tumultus fuisset. In hoc aut est
moralē documentuz qd Lbryf. tangit di
cens: Hec est differētia bonoz hoiz ma
loz. Bon⁹ em cōmp̄hēsus in peccato ge
mit quia peccauit. malus aut fremit: non
quia peccauit: sed quia cōmp̄hēsus est i
peccato: z non solum pniām non agit: sed
magis aduersus corripientē irascit. Tū
z isti deprehensi magis ad maliciām sunt
excitati. Dec ille.

**Sabbato post dominicā. ij. qdra
ge. Text⁹ euang. Luc. xv**

homo quidam habuit duos
filios: z dixit adole
scentior ex illis patri:
Pater da mihi portio
nē substantie que me contingit
Et diuisit illis substantiā. Et nō
post multos dies congregatis
omnibz adolescentior fili⁹ p̄gre
pfectus est in regionem longin
quā: z ibi dissipauit substantias
suā inuendo luxuriose. Et post
q oia contumasset facta est fas
mes valida in regione illa: z ipse
cepit egere. Et abiit et adhefit
vni ciuiū regionis illi⁹: et misit
illū in uillā suā vt pasceret por
cos. Et cupiebat implere vētrē
suū de filiis quas porci man
ducabant: et nemo illi dabat.
In se aut reuersus dixit: Quan
ti mercenarij in domo pris mei
abundāt panibz: ego aut hic fas
me pereō. Surgam z ibo ad pa
trē meū: z dicaz illi. Pater: pec
caui in celū z corā te: iā nō sum
dignus vocari filius tuus: fac
me sicut vnum de mercenarijs
tuis. Et surgens venit ad prem
suū. Tū aut adhuc longe essz
vidit illū pater su⁹ z misericor
dia mor⁹ est: et accurrens cecidit
sup collū eius z osculat⁹ est eū.
Dixitqz ei filius. Pater peccas
ui in celū z corā te: iam nō sum
dignus vocari fili⁹ tuus. Dixit
aut pater ad seruos suos. Eito
pferite stolā primā et induite il
lum: z date anulū in manu ei⁹ z
calciamenta in pedes: z adduci
te vitulum saginatū z occidite
z manducemus z epulemur: qz
hic fili⁹ me⁹ mortuus erat z re
p 5

dominicā. II. in quadra.

dinatū: seu est in potētia vt habeat illud
 appetit illō: sic materia appetit formā: ad
 quā est in potētia: vt pz. ij. *Phis.* *Dia* qm
 appetit suū bonū: bonū aut potētie est a
 ctus ad quē ordinat. *Omne* aut appetens
 aliqd petir illud interpretatur ab eo cui suū
 appetit? seu suū dīderiū est patēs: si talis
 pōt implere talē affectū: sic dicim? infante
 vagientē petere māmillas. *Homo* q̄ ge
 nerat? anq̄ habeat rōnis vsum z arbitrij
 libertatē/ est in potētia ad ista. *Ergo* z ill
 la appetit nō hōdē appetitu rōnali vel aiā
 li s; naturali. *Ergo* interpretatur petir a deo
 cui appetit? ille est patēs: z q̄ illū p̄ imple
 re. *Hoc* est petere partē suā. i. aiām z po
 tētias. *Nō* q̄ tūc petat hō vt illa fiant z si
 bi dent: sed vt iā facta sibi dent: z sint sua
 id est possit eis libere vtī. sic z filij hominis
 nō petir a p̄re vt ps sue substantie fiat: s; vt
 iā facta sibi deū vt sit sua. i. i sui p̄tate. *Pos*
 sumus tñ etiā dicere q̄ ipse hō anteq̄ sus
 cipiat rōnalē aiām/ iā est in potētia ad illā
 p̄ suū corp? z p̄sequer illā appetit: z p̄r
 etiā interpretatur petir. (*Et* diuisit illis sub
 stantiā) qz fm *Chrys.* suba rōnalis eq̄līter
 oib; nascētib; dat: z scia boni z mali. (*Et*
 nō post multos dies) a susceptiōe liberta
 tis. (adolescentior filius p̄gre). i. pagrādo
 vel ad pagrandū regiōes (p̄fect? est) a p̄re.
Chrys. *Profectus* est/ nō localr a deo re
 cedēs: q̄ vbiq; est: s; affectu. *Fugit* em̄ deū
 pctōr vt a lōginquo stet. *Hec* ille. *In* q̄ h; z
 eundē ondit libertas arbitrij: qz p̄ istum
 exire vel stare neq; phibuit neq; coegit: (i
 regiōe lōginquā). i. vsq; ad obliuio nez
 dei fm *Aug.* vel vsq; adeo vt extra se iret
 fm *Amb.* *Nā* infra d; q̄ reuersus i se fu
 erit. *Amb.* *Quid* em̄ lōginquus q̄ a se
 recedere: nec regiōib; sed morib; separit?
Item q̄ se a ch̄o separat/ epul est patrie z
 ciuis mūdī. *Hec* ille. *Hoc* aut fm *Augu.*
 factū est nō post multos dies a p̄stitutiōe
 generis hūant: vt accideret. s. dei obliuio.
Vel posset dici nō post mltos dies a sus
 ceptiōe vsum liberi arbitrij: qz plerūq; nō
 nō semp in ipa puericia vel adoleſcētia in
 cipiunt vicia: vsum aut arbitrij in p̄ncipio
 puericie. i. in seprēnio vl etiā aliqñ añ a dō
 nob; p̄feri fm *sc̄m Tho.* in. iij. *Notan*
 dū etiā q̄ triplex est regio. *Prima* lōginq̄

respectu padis: vt stat? hui? mundi etiā si
 q̄s sit sc̄tus. *Ps.* *Aduena* ego sum apd te
 z p̄grin?. *Sc̄da* lōginquior: vt stat? pcti
Ps. *Lōge* a pctōrib; salus. *Hec* est regio
 vmbre mortis de qua *Esā.* ix. *Tercia* lon
 ginq̄ssima: vt status infernalis. *Est* ei ita
 lōginqua q̄ nullus sufficit inde reuerti: nī
 si miraculose: vt *traian?*. (z ibi dissipauit
 subam suā). i. naturales anie sue vres: q̄s
 malis habitib; pctōr dissipat: z assuefacit
 ad malū appetendū q̄ ad appetitiuas: et
 reddit hebetes q̄ ad p̄cipiendum ipas co
 gnoscitiuas. *Tñ* z cecitas mentis filia est
 luxurie. *Titus* dissipauit substantiā suā
 id est intellectu rectū: castimoniā: documē
 ta: p̄tatis noticiā: genitoris memoriā: cre
 atoris sensum. *Hec* ille. (viuēdo luxurios
 se). i. p̄dige z turpiter. *Nā* fm *glo.* luxuria
 p̄imit oia bona nature. *Est* dicat q̄ fm
Diony. nihil existentiū corrupit p̄ malū.
Dico iuxta *Sorre* z *sc̄m Tho.* iniam/ q̄
 bonū nature sumit triplr. i. p̄mo intransi
 tiue p̄ bono qd est natura. z trāsiue p̄ bo
 no qd inest nature: vt sunt habit? vel acci
 dētia. z tertio medio modo qd amō p̄ ha
 bilitate nature ad bonū accidētale seu ap
 titudine subiecti ad bonū accidētale. *Lux*
uria p̄mū nullo mō tollit nisi forte p̄ acci
 dēs. sc̄m s̄o tollit totaliter p̄cessu r̄pie: z
 inducit p̄rariū habitū. i. vicij: tertio p̄o di
 minuit: sed nō totaliter aufert. *Hic* tamē
 sumit luxuria p̄ luxuria simul z alijs vicijs
 adūctis: sicut solē cōiter accidere q̄ luxu
 riosi etiā in alijs vicijs occupant. *Aug.* d
 q̄st. euāg. luxuriosam vl p̄digā vitā vocat
 amante fundere ac spaciari exteriorib; pō
 pis inanescentē: cum ea quisq; sequit q̄ ad
 alia p̄cedūt: z relinquit eū q̄ sibi est interi
 or. *Hec* ille. (*Et* postq̄ cōsummasset oia
 facta est fames valida i regiōe illa). i. indī
 gentia verbi veritatis: fm *Titū.* *Non* em̄
 sumit hic fames p̄rie p̄ appetitu: sed lar
 ge etiā p̄ indigētia. *Vel* fm *Amb.* facta
 est in regiōe illa fames: nō epulaz/ s; bo
 no z opey atq; p̄ritū: que sunt miserabi
 lio: a ielunia. *Item* qui recedit a verbo dī
 esurit: quia non in solo pane viuit homo:
 sed in omni verbo dei. *Qui* recedit a thes
 sauro eget. *Unde* sequitur: (*Et* ipse cepit
 egere.) *Merito* enim egere cepit qui thes

Babbato post

sauros sapiēte z sciētie dei diuiciariūq; ce
lestiū dereliquit. Egere ergo id cepit: qz ni
hil pdige satis est voluptati. Hec ille. (z
abijt: z adheſit vni ciuili regidōis illi?) Iste
ciuis fm Amb. est pnceps butus mudi:
id est lucifer. fm Aug. est aliquis pnceps
demonū cōmorantiū in aere q ad militiaz
diaboli p̄inet. Demones em sunt in regi
one peccati z longe distā a deo z sunt ci
ues in ea: qz ab initio mundi illā incolunt
regionē z sunt quasi dñi hoim iniquoz;
imo diabolus oim maloz est caput: fm
Grego. (z misit illū in villā suā) Per hanc
villā intelligitur aliqd speciale pctm inter
septē peccata capitalia. Nā lucifer septēz
habet pncipes iuxta numez pdictoz. vici
ozū: q singuli de singulis tentant: z in eis
occupant hoies. Quidē aut ista villa fuit
se luxuria: z iste ciuis vel pnceps fuisse Al
modens: qz iste luxu rōse viuebat. Hic
aut istū in villā suā tanq; dñs qn irretiuit
eum peccato vl consuetudine mala tanq;
vinculo seruitutis (vt pasceret porcos) id
est imundos spūs q erant sub isto pncipe
fm Aug. Nā sicut lucifer habet duces: ita
duces habent milites suos. Qñ z Beda
ait. Porcos pascere: est ea quib; imūdi
spūs gaudēt opari. Hec ille. Theo. Hos
ergo pascit qui alios p̄cellit in vicio: vt sūt
lenones: archipdones: archipublicani qui
alijs sunt doctores opatōis obscene. Hec
ille. (z cupiebat imple ventrē suū de sili
qs). Siliqua quattuor significat. Primo
folliculos z purgamenta leguminū. Se
cundo quoddā genus leguminis quo in
Africa sues reficiunt. de quo sūt Ambro.
Siliqua genus est leguminis: intus in
nis: foris mollis: quo corpus nō reficitur
sed implet. Hec ille. Tertio est quedā ar
bor habēs fructū dulcē q est porcorū cib.
Quarto siliqua dicit arbor: silique fruct?
Secō ergo vel quarto modo sumit hic:
z significat aliquid quo demones delectā
tur z stultit: siue sint poetarum carmina: vt
Hieron. ait: siue corporis voluptates (quas
porci manducabant). i. quib; demones de
lectantur: non ppter eas cum nō habeant
eaz sensum: sed quia p eas homies lucrā
tur. Ebyso. Tuntio: filius spūalib; desti
tutus opibus quasi prudentia z intellectu

porcos pascere dicitur: hoc est fordidus z
immundas in anima sua cogitāōes nu
trere: z edit escas irrationabiles prave cō
uersationis: dulces qdem egent bonoz:
quia suauē p̄arsis vldet esse opus carnee
voluptatis: que virtutes anime penitus
eneruat z perimit. Huiusmodi cibos qñ
porcos z male dulces: id est carnalium
delectationū illecebras siliquaz nomine
scriptura designat. Hec ille (z nemo illi da
bat. vl voluptates ad saturatē: fm The
ophi. Student em vt ait demones ne vni
q saturitas maloz pueniat. Vel fm glo.
hoc dicit: qz diabolus postq; viderit ali
quē esse suū: iam nō pcurat ei abundantiā
(in se aut reuersus dixit) attritus. i. serui
tute z laborib; z porcino cibo stomacho
tus: fm Greg. nise. Aug. de qst. euā. In se
aut reuersus est: cū ab eis q forinsecus fru
stra illiciu z seducit in p̄sentie sue (ntē
rōra suā intentionē reduxit. Hec ille.

Ad intellectū sō sequentiū sciendū est
q fm Basilii aliqui faciunt bonū timo
re pene: aliq; ḡra mercedis: z intelligit de
tpali: aliqui ppter amorē legis: z ipō bo
no ope delectati. Primi sunt serui secundi
mercēnarij: tertij sō vt ait filij. Nam fm
Amb. Filius q habet sancti spūs pignus
in corde: secularis mercedis lucra nō qrit
sed ius seruat heredis. Hec ille. Notat
aut Amb. duo genera mercēnarioz. Nam
vt ait: quidā sunt boni q cōducunt ad vi
neā: Isti nō siliquis sed panib; abundāt.
Hec ille. Et in hoc innuit q qdā sunt ma
li: q. i. seruiunt deo p temporalib; in quib;
finē operis sui boni p̄stituunt: z psequen
ter siliquis pascuntur quantū ad suū finem
lem intentionē: licet abundant z ipi panib;
bus quantē ad substantiā opey bonoz et
bonaz cogitationū. faciunt em z cogitāt
ea que sunt bona de genere suo: sed illa et
intentione p̄uertūt. Sic ergo exponēdus
videt ter. (Quantū mercēnarij). i. hoies
seruictes deo p temporali mercede: (i. do
mo patris mei) id est in exeretio opey bo
noz qntū ad ipam substantiā opey vl ex
genere suo: sic em luxuria est villa Asimo
dei: ita sc̄a p̄uersatio est palatium dei in q
multe sunt mansiones fm genera diuersa
virtutū: (abundant panib;). i. opib; bonis

Dñicani. II. Quadragesime

ex genere: que sunt cibus anime ronalis: qua homo est homo. et sequent sunt cibus hois inq̄tū est hō: rāq̄ panes: sic hō q̄ cibus porcorū sunt. (ego autē) q̄ sum filius: (hic fame pereō) factus peior mercenario: q̄ ille saltē habet substantiā bonorū opez: si recta intentione careat: ego autē neutri habeo: quia careo veritatis cognitione q̄n tū ad ronalē vel apprehensivā virtutem: et charitatis dilectionē et maiestatis venerat̄ tione q̄tū ad appetitivā. i. volūtatē. Sed h̄ est q̄t̄io: q̄ iste videt se pferre mercenario tanq̄ fili: et tū mercenari? eq̄ est fili? sicut ipse: quia uterq̄ est dei filius p̄ creationem: neuter p̄o p̄ ḡfam: cum vtriusq̄ filius sit creatura. Ad hoc dico dupl̄. P̄io q̄ in ista parabola nō oportet accipere silendi nē q̄tū ad h̄ q̄ sit aliq̄ creatura rationalis seu aliqua p̄ona: que seruiat deo in domo dei: et sit vilior homine filio p̄ creationem: et p̄ ḡp̄fecto p̄ p̄ctm̄. sicut in domo hois est dare mercenariū minoꝝ filio cōtūmāci. Non em̄ est iuente tale personā: q̄ sub boie peccatoꝝe imediate sunt bruta et irrationabilia iumentā. Sz accipit similitudo in hoc q̄ sicut ille filius hois cū possit abū dare panib; / comedebat siliquas: ita filius dei per creationē cū possit abū dare bonis operib; / conuersat in malis et turpib;. Di co secūdo q̄ lz tam homo fil? dei p̄ creati onē: q̄ homo mercenari? dei p̄pter puer; / laz intentionē sint equales in natura: imo etiā p̄cellat mercenari? quo ad substantiaz opez: tamē fil? fm̄ suā naturā et maxime fm̄ q̄ pōt habere ḡfaz p̄is mediante ei? auxilio: dignioꝝ est mercenari? inq̄ntū est mercenari? q̄ vt sic ē pctōr. Dicit ergo (Quāti mercenarij in domo p̄is mei abū dant panib;). i. habent desideria sua: vlt̄a cium bona malo fine: q̄ seruiunt deo p̄te poralib;: que deus ei largit̄. ego autē q̄ habeo naturā liberā et possum me ad deū patre meū et? auxilio cōuertere: et habere desideria mea h̄ic et in futuro seculo / sū adeo demēs q̄ hic fame pereō / nūq̄ potēs meū satiare desiderii. Deinde fm̄ Aug. incipit de p̄fessione pctōꝝ suoz cogitare: quā post modū factur? est / cū dicit (Sur gā) q̄ pctō in quo iaceo. (et ibo ad patrem meū) a q̄longe disto. (et dicam ei). i. eius vicario. (Pa-

ter peccavi) recedēdo a te: et disti p̄ado bona q̄ mihi dedisti (in celū et corā te) qd̄ fm̄ Aug. intelligit̄ vt sit idē peccare i celū. i. p̄similitate patris: et peccare corā te. Vel vt idē dicit̄ in celū. i. corā sanctis aiab;: coram te p̄o. i. in ip̄o penetrati p̄scientie (Iā nō sum dignus vocari filius tuus) q̄ q̄tū in me ē: mereoz p̄didisse ḡfaz tuā: cū te offendit: et mereoz p̄dere ip̄am naturā quaz a te acceptū: ea male et in cōtēptū tuū vsus sim. Non sum dign? in qua vocari fil? tu? P̄io q̄ recedēdo te p̄ristavi: contra illō puer b. x. Fil? sapiēs letificas p̄rem. Secūdo q̄ p̄digētiūdo: extra disciplinā fui: cōtra illud Heb. xij. si estis extra disciplinā iā nō filij. Tertio quia peccādo serui dia; / bok me feci: illud Ro. viij. Qui spū dei agunt hi filij dei sunt. Quarto q̄ p̄cedo porcos degeneraui: cōtra illud Rom. ix. Non q̄ filij verbi filij carnis. Quito q̄ te contēdō ingrat? apparui: iuxta illō Esa. j. Filios enutriui et exaltavi: ip̄i autē spreuerunt me (Fac me) ex tua pietate: q̄ ego nihil sum vel mereoz (sicut vnū de mercenarijs tuis) Nō autē dicit ista: q̄si noller ee in gradu filij habēdo ḡfam dei. si hoc deus veller: sed in hoc ostēdit q̄ ex se pctōr hoc nō meret̄. Et quia etiā sine deo adiuuāre nō pōt facere opa de genere bonorū: quib; est aliqua retributio annexa: puta ip̄a tēporalia q̄ deus largit̄ interduz p̄pter talia. et etiā ip̄a animi. Ad latio: q̄ ex talib; p̄uentitudo rogat vt eum p̄i ponat in statu mercenarij. i. adiuuet ad exercenduz opa bona In hac autē parte sunt multa documenta: sed in vnum literaliter rāgit̄ Hiero. m̄se. dicens: Hunc autē filij p̄digū spū sanctus nobis descripsit vt instruamur q̄d liter debeamus cordis deplorare peccamēna. Hec ille.

Quantū ad scōm tangit̄ benigna miseratio: cum dicit (Et surgens) p̄ contritionez (venit ad patrem suū) .i. ad vicariū p̄is suū scz sacerdotē: vt p̄fiteret̄ (Luz autē adhuc longe est) quia scz de trib; partib; penitētie: q̄ sunt: contritio cordis: p̄fessio oris: et satisfactio opis: nō habebat nisi vnā. i. cōtritionē: et sic p̄ de p̄tū p̄nie non fecerat iter nisi vna die cū haberet facere p̄ tres: iuxta illud Exo. v. Eamus viam triū dieꝝ i so-

Babbato post

litidine (vidit illum p[er] suos) oculo miseri
cordie. **Chrys.** Sensit aut[em] p[er] penitentia[m]:
nec expectavit recipe[re] p[ro]fessionis p[ro]ba: sed p[er]
uenit petitionem: misericorditer agens (et
misericordia motus est.) Confessionis em[en]
meditatio placavit ei p[er]z vt obuia ei iret
z oscula collo p[ro]ferret. **Hec ille.** Sequit[ur]:
(z accurrens cecidit sup[er] e[um] ei[us]: z oscula/
tus est eu[m]) suscipiendo ad g[ra]z sua[m]. Est at
sciend[um] ad intelligentiã doctoru[m] q[uo]d sic dicit
sanc[us] **Tho.** iij. di. xvij. q. ij. p. contritio/
ne vera z p[ro]fecta remittit peccat[um]: ita q[uo]d cõ
trit[us] iã n[on] est in p[er]to mortali. Dicit t[ame]n cõ/
fessio que sequit[ur] cõtritione[m]: remittere pec
catu[m] dupliciter. Vno m[od]o vt est inposito z
voluntate. Nam q[ui]cu[m]q[ue] est cõtrit[us] habet p[er]
positu[m] p[ro]fite[n]do: q[uo]d si n[on] haberet: n[on] iustifi
caret: neq[ue] esset vere contrit[us]. I[tem] q[ui] con/
fessio i[tem] inposito habita iustificat. Alio m[od]o
q[ui] p[ro]ficat attritione[m] si n[on] p[ro]fite[n]t[ur] inpedim[en]
tu clauib[us]. Pro hoc nota q[uo]d contrit[us] est q[ui]
p[ro]fecte dolet: ita q[uo]d tantu[m] sibi displicet p[er]tin[en]
t[ur] q[ui]ntum debet placere deus. i. sup[er] oia. **Ar/
trit[us]** p[ro] q[ui] dolet q[ui]dem sed n[on] p[ro]fecte dolet:
quia sciz n[on] sup[er] oia odit p[er]tin[en]t[ur] q[ui]s doleat
d[omi]n[us] p[ro]terito z velit cauere de futuro. Iste sic
attrit[us] c[um] subicit se clauib[us] eccl[esi]e: de attri
to fit vere cõtrit[us] ita q[uo]d ille su[us] dolor si ipse
non impediatur ponendo obic[us] sp[irit]u[us] p[ro]ficat
z attritio efficit vera p[ro]fessio: lz n[on] sentiat
forte ista mutatio. **Age** confessione[m] ergo
de[m] mouet misericordia sup[er] p[ro]fite[n]do. quia ei
p[er]tã remittit: z amplectat eu[m] in filiu[m] **Silr**
etiam sup[er] attritio mouet misericordia inq[ui]ntu[m]
vult quantu[m] in se est: iustificat eu[m] per cla
ues: z osculat aliq[ui] m[od]o eu[m]: non q[ui]de[m] remit
t[ur] edo p[er]tin[en]t[ur] q[ui] adhuc e[st] in eo. lz adiuuãdo
eu[m] vt p[ro]ferat z p[ro]fiteatur: z p[ro]ponendo eu[m] iusti
ficare si se clauib[us] eccl[esi]e sine ipedim[en]to s[er]
iecerit: z sic vident[ur] intelligenda verba **Am
brosij** dicent[is]: Occurrit igit[ur] tibi: q[ui] audit
te intra m[en]t[em] secreta tractat. Et c[um] adhuc
longe sis / occurrit: neq[ue] impediatur. Com
plectit[ur] q[ui] in occurso: z quasi q[ui]dam amor[is]
patris affectu supra collu[m] cadit vt faciente[m]
erigat z oneratu[m] p[er]tis atq[ue] in terrena de
flexu reflectat ad celu[m] **Hec ille** (Dicit[ur] ei
filius: Pater peccauit in celu[m] z corã te: z iã
n[on] sum dign[us] vocari filius tuus) **Ecce er/
go p[ro]fessione[m] peccator[is]. Sed quare n[on] re/
petijt: fac me sic vn[us] de mercenarijs iustis**

Quia vt dicit **Aug[ustinus]** post osculum p[ro]tis itaq[ue]
generosissime designabat[ur] e[ss]e mercenari[us]
(Dicit aut[em] pater ad seruos suos.) **Chrys.**
Pater aut[em] ad filiu[m] sermone[m] n[on] dirigit: sed
ministris loquit[ur]: quia q[ui] penitet orat. lz res
sponsu[m] verbis n[on] accipit: misericordia p[ro] effi
caciter in effectu intruetur. **Hec ille.** S[un]t
aut[em] isti ministri z serui s[an]c[t]i **Theo.** vt ange
li vel sacerdotes: qui baptismate z doctri
na aiam vestiu[m] ip[s]o ch[ri]sto (Et p[ro]ferte sto
lam). i. veste: (primã). i. pulcra z electã int
omnes. Est aut[em] ista stola p[ri]ma s[an]c[t]i **Theo.**
ch[ri]sto: s[an]c[t]i **Aug[ustinus]**, de q[ui]st. euã. dignitas quaz
p[ro]didit adã. s[an]c[t]i **Ambr.** p[ro] est sapientia diuini
no[m]i[n]is. Sed qu[od] p[ro]t dignitas ade vari pe
nitenti: vt dicit **Aug[ustinus]**. Ad hoc dico q[uo]d dat
ei imp[er]fecte. i. quo ad g[ra]m grati[us] faciente[m]:
quã iusticia originat includebat: lz relur
rectioe dabit aliq[ui]d maius (Et date anu
lum in manu eius). i. fide[m] in opib[us] s[an]c[t]i **Be/
dã z Chrys.** fide[m] em[en] sit anie de sp[irit]u[us] s[an]c[t]o.
Vel pignus sp[irit]u[us] s[an]c[t]i s[an]c[t]i **Aug[ustinus]**. p[ro]t gra
tie participatione[m] que digito signat. **Hec
ille.** Et int[er]dit **Aug[ustinus]** q[uo]d digito sit g[ra]m: sed
anulus sit sp[irit]u[us] s[an]c[t]us: que p[ro] g[ra]m habent[ur]
(Et calciam[en]ta in pedes). i. ex[em]pla sancto
rum p[re]cedentiu[m]: quib[us] sine offensa gradiat[ur]
Calciam[en]ta em[en] ex mortuis fiunt animali
bus (Et adducite vitulum saginat[ur]). i. im
pinguat[ur]: z significat sacramentu[m] eucharis
tin[is]: in quo ch[ri]sto continet[ur] q[ui] est vitulus sa
ginatus p[ro]pter pinguedine[m] gratie. **Al.** s[an]c[t]i
Chrys. significat ip[s]u[m] ch[ri]st[um]: qui fuit imo
eo iubere / sed p[ro]mittente. Hunc ergo o vos
angeli per inspiratione[m]: z vos sacerdotes
p[ro] exhortatiua[m] admonitione[m] adducite ad
me[um] p[er]tin[en]t[ur] (z occidite). i. occidit[ur] p[ro]
cate p[er] p[er]tis eius (z manducemus z epulas
mur). i. gaudeam[us] simul: ego q[ui]de[m] de recu
peratiõne filij: ille p[ro] de amicitia p[ro]tis z g[ra]m
mea (quia hic filius me[us] p[ro] creatione[m] (mo
tuus erat) p[ro] p[er]tin[en]t[ur] (z reuixit) p[ro] g[ra]m (perie
rat) recedendo a deo (z inuenit[ur] est) redc[um]
do ad illu[m] (Et ceperunt o[m]nes). i. de[us] z angeli
z p[ro]t[us] cõuersus (epulari). i. letari. **Et h[ic]**
est docum[en]tu[m] q[uo]d deus vult q[ui]ntum in se est
omnes saluari: n[on] tam[en] vult cogere volu[n]ta
tes: sed q[ui]ndo aliq[ui]s reuertit ad eu[m] / letant[ur]

dominicā. II. in quadra.

falsipf. **U**n ipse dicit Ezech. viij. Nolo mortē peccatoris: sed magis vt convertatur z viuat.

Quantū ad tertiū rāgīf stulta indignatio q̄rūdā: vt pote phariseoz: q̄tra quos ista dicunt: q̄ indignabant q̄tra ch̄m fultipiente alacriter z pie hoies pctōres: cuz dicit: (Erat autē filius eius senior). i. iust? (in agro). i. in exercitio plantandi arbores spūales fm Titū. i. p̄tutes. Uel q̄ Theo. erat in agro. i. in mundo: colens terrā sui corpis: vt p̄ducatur fructus boni opis: z seminās in lachrymis vt in gaudio metat. (Et cū veniret z appropinquaret domui) id ē ecclie. (audiuit symphonā z choz). i. solennitate quā ecclia z sancti angeli in spē etu dei faciūt p̄ conuersiōe peccatorz. (Et vocauit vnū de seruis z interrogauit que hec essent.) Per istū aliq̄ue possumus intelligere angeloz: q̄ seruiūt nobis p̄pter deū: z deserūt nobis reuelatiōes. Cosulimus autē eos q̄n p̄ultimus scripturā quaz deus p̄ illos nobis tradidit. (Iq̄ dixit illi: Frater tuus venit: z occidit p̄ tuus vitulū saginatū: q̄ saluū illū recepit) Traudit em̄ nobis scriptura q̄ deus gaudet et angeli eius sup salute pctōz. (Indignat⁹ est autē z nolebat intrare) ad simul gaudendū. Sed cōtra. quā videt q̄ iusti dolerent de penitētia iniustoz. Ad h̄ tripliciter dicit p̄r. Primo enim dicit Chrys. sic: Querit autē si afficit iustus passione liuoris: dolens in p̄p̄eris alioz. Dicendū est autē q̄ nullus pctōz dolet in talibz imo bona alioz sua existimat. Non autē oportet omnia quēcūq̄ parabola p̄tinet ad litterā p̄tractare: sed sensum elicientes cuius causa cōponit nihil aliud p̄scrutari. Hec ergo parabola ad hoc est composita: q̄ pctōres nō diffidant reuertī: sciētes q̄ magna consequent. **U**n̄ introducit alios turbatos i eoz bonis: nō vt indicet eos liuore tabescentes: sed tāto decore honoratos reuertentes: vt etiā inuidiosi possint alijs fieri. Hec ille. Sc̄do dicit Theo. q̄ dñs i p̄sentia parabola q̄tra phariseos loquit: q̄s noie sū iusti vult intelligi noians ex hypothesi sū ex suppositiōe. q̄s dī. Esto q̄ vos sūt iusti: qd̄ in nō est vey. z nunc̄ excesseritis in mādatis dñi: nunq̄d p̄pter hoc nō

debetis gaudere de p̄uersiōe maloz. Tertio p̄r dicit q̄ p̄ filiū seniorē intelligunt iusti vere vel apparēter seu in sua existimatiōe t̄m. Sicut autē dicit Greg. vera iusticia cōpassiōe habet: falsa dedignatiōem. Pharisei autē q̄b̄ dñs loquit in hac parabola apparēter erāt iusti: vere autē iniquissimi: vñ magni fuerūt hypocrite. (Pater q̄ illius egressus Ep̄it rogare eū: vt ipse it mul cōgauderet. Hoc autē facit deus z p̄ scripturā z p̄ internā inspiratiōe nos admonēs. (Et ille r̄ndens: dixit p̄ri suo: Ecce tot annis seruis tibi z nunq̄ mandatum tuū p̄teritū.) Venit autē iste fili⁹ iust⁹ ap̄parēs: vel ex hypothesi ista p̄ba accipiēda sunt fm̄ mētē Theo. i. supposito q̄ ita eēt vt dicit: r̄ndendū esset vt r̄ndebit p̄r. Uel nō sunt p̄scrutanda fm̄ mētē Chrys. (et nunq̄ dedisti mihi becū: vt cū amicis meis epularer. Sed postq̄ fili⁹ tuus hic q̄ deuorauit sabam suā cuz meretricibz venite occidisti illi vitulū saginatū). i. aliq̄d gaudū ondis in p̄uersiōe ist⁹: qd̄ nunq̄ voluisti ondere in mea innocētia. De hoc vt de dñica. iij. post festū trini. (Et ipse dixit illi: Fili: tu sp̄ mecū es: z oia mea tua sūt.) Iste m̄ text⁹ eodē mō tripliciter exponit. Primo vt accipiat fm̄ mētē Chrys. id qd̄ dñs intēdit. i. q̄ iustus non habet causam vt doleat de salute iniusti: qz ex h̄ nihil sibi deperit d̄ sua parte: imo accrescit sibi p̄solatio: si gaudeat sup fratre z patre suo. Sc̄do fm̄ mētē Theo. vt ex suppositione sit sermo iste. quasi dicat. Si ita est vt dicit: tu semp̄ mecū es: z oia mea tua sunt. Tertio vt sit sensus: Tu semp̄ mecū es apparenter: z fm̄ existimatiōe tuā: z eodē modo omnia mea debes credere esse tua sicut credis te iustuz. Quare ergo tristaris cū sit tibi gaudendū: (Epulari autē z gaudere optz: qz frater tuus hic mortuus erat z reuixit: perierat z inuentus est.) In hac autē pte est l̄raliter documentū: qd̄ ait Aug. Quid p̄o sibi vult illud: z oia mea tua sunt: q̄s nō sint fratris: Sz sic a p̄fectis z immortalibz filijs habent. omnia vt sint toim singula z oia singuloz. Ut ei cupiditas nihil sine aq̄stia ita nihil cū aq̄stia charitas tenet. Sz quō oia: cū ei b̄titudinē illā obtinerim? n̄ra erūt ad vidēdū

Babbato post

superiora: ad puluēdū equalia: ad dominā
dū inferiora. Longaudeat igitur securissim
mus maior frater. Hec ille

Allegorice autē fm q̄dam 2 fm alios (2
forte veri?) (ad istam exponit hęc parabola
de duob; pplis. i. iudaeo 2 gentili. Judai
cus autē est filius senior. Dicit autē senior mul
tiplici causa. Primo ppter cultus antiqui
tate: q̄ alijs ad idola declinantib; tenuit
cultū antiquoz parz. Scdo ppter progat
tū sapiētie: Eccl. ix. In senio seniorz ver
bū. Deut. iij. En pplus sapiens. Tertio
moz honestate. de qua Sap. iij. Senes
ctus venerabilis nō diuturna 2c. Quarto
hereditaria portio: q̄ accepit partem
egregiā. i. terrā pmissiōis egregiā inter o
mnes terras: vt patz Deut. iij. Nū 2 dī
ctus est pmo genit; dei: Exod. iij. Popu
lus em hebraicus videt dīctā multitudo iu
storz a pncipio mūdi vsq; ad chm. Vnz
Bieg. dicit in q̄dā homel. q̄ hebraic; ppl
hora pma. i. a pncipio mūdi pduct; sit ad
vineā. Junior autē est gentilis: q̄ pstitue
est p declinatōē a cultu dei p idolatriā:
q̄d ip̄e Abrae factū est. Hic filius petiuit
2 consumpsit substantiā suā eo modo quo
de pctōre expositum est: sup addita idola
tria. Scdm hanc ergo sententiā q̄dā euā
gelij verba exponemus: q̄ expositiōe indi
gent. Passus gentilis ppl̄ est famē. i. pe
nuriā scripturaz diuinaz: q̄ nullā habuit
(In se est reuersus). P̄dicatib; aplis: (q̄n
ti mercenarij) id est iudei: q̄ deo p terreno
regno 2 diuitijs seruiebant (panib; sancta
rū scripturaz. (stolā primā) Eadē cū grā
dabat gentilib; conuersis licit 2 iudeis.
(Erat filius senior in agro.) occupatus in
terrenis: (appropinquaret domui) i. eccle
sie p puerionē. (symphoniā 2 chorz) id
est gaudū q̄d erat de pueriōe gentiliū: 2
grām qua deus illos iudeis pares effece
rat. (Interrogauit vnū de seruis) i. aplis
2 ille p omnib; rēdit. (nolebat introire) ad
fide: q̄ ad iudeos infideles. vel ad cōgau
dendū: q̄ ad aliquos iam puerfos: q̄ disce
prabat aduersus Petz q̄ ad gentiles de
clinasset: vt patz Act. x. 2 videbant saltem
fm sensualitate dolere q̄ gētes eis eq̄rent
(Pater ho egressus rogabat euz) p aplos
(seruio tibi) sub lege moysi (2 nunq; māda

tū tuū pteritū) Sed cōtra. q̄ plus fuit
dure ceruicis: Exod. xxxij. Ad hoc dicit
p̄tio q̄ non est necesse oīa scrutari. Scdo
q̄ mentis iste filius senior. Tertio q̄ nunq;
pteritū mādatū de cultu vni? dei q̄ ad ali
quos. nā semp in hoc p̄lo fuerunt aliq; 2
multi deū coletes. (Et nunq; dedisti mihi
bi hedū) i. nunq; tantū bñficiū p̄tulisti
mibi sub lege: q̄ntū modo isto filio tuo p̄
digo 2 dissipato. (semp meū es) q̄ aliq;
eoz semp adherunt deo. Cetera oīa ex
ponant vt s̄. Est autē sciendum q̄ hoc
euangeliū recitat in die que est h̄gini Ma
rie p̄secrata. Primo: q̄ ip̄a est mater mī
sericordie 2 aduocata peccatoz: q̄ dissipa
ta sua substantia voluit ad deū reuerti. Sei
cundo: quia et ad suum filium optime cō
gruunt verba illa patris ad filiū iustū: q̄
li tu semp meū es: 2 omīa mea tua sunt.
Et in eis tangit primo vera maternitas/
ibi: fili. nam beata virgo respectu christi
fuit vera mater: q̄a dedit materiā carnis
2 pueniēte locū in vtero 2 pueniens nut
rimentū: que tria faciunt verā matrē: et
ad hoc sufficit fm mentē Arist. in libro
de animalib;. Fuit etiā sollicita 2 studiosa
mater: adeo q̄ fm Bernar. omīa opa mī
sericordie filio exhibuit: quia illum induit
carnis indumentoz: collegit in ventris bo
sp̄tito: 2 p̄uit ac potauit lacte h̄gineo: 2 i
firmū erate puerili fouit: 2 in carcere erug
cis alligatū visitauit: atq; ei? interfuit sed
pulture. Fuit etiā p̄ta mī tota pietate ple
na: q̄ nouē mētib; plenis in vtre ei? pie
tas habitauit. Tangit etiā cohabitatio: ubi
tu semp meū es. Nā fuit cū ea in vtero cā
sanctificādo: 2 in vita eā ab omī actuali 2
ventali p̄seruādo: 2 in morte i corpe 2 aīa
glorificādo. Tangit etiā bonoz comuni
catio ibi: omīa mea tua sunt: 2 s̄lt̄ eōuer
so. Nā cū filius habuerit tria. i. carnē/ani
mā/2 dicitur illa caro fuit virginis p̄ ge
nerationē: 2 anima p̄ amorē: 2 deitas per
fruitionē. Et s̄lt̄ oīa que fuerūt in matre:
fuerūt filiū. i. a filio. i. humilitas: que tāta
fuit vt deū ad se traheret. 2 virginitas: q̄
etiā in alijs malos motus extinguebat: q̄
vt dicit sc̄tus Tho. h̄ esset corpe pulera:
tamē a nullo potuit vnq; p̄cupiscet. 2 fecū
ditas: q̄ tanta fuit q̄ totū mundū satiāuit

Dominica. III. Quadrage.

Quasi in illo fructu q̄ est dñs iesus ch̄s
Dñica tertia in q̄dragesima
Textus euāge. Lu. xi. ca.

Rat Iesus eijciēs de-
e moniū: et illō erat mu-
tū. Et cū eiecisset de-
moniū: locut⁹ est mu-
tus: et admirate sūt turbe. Qui-
dam autē ex eis dixerūt: In beel-
zebub p̄cipe demonioꝝ eijcit
demonia. Et alij tentantes: si-
gnū de celo q̄rebant ab eo. Ipse
autē vt vidit cogitationes eoz
dixit eis: Om̄e regnū in seipm̄
diuisum desolabit: dom⁹ supra
domū cader: Si at̄ sathanas
in seipm̄ diuisus est: quō stabit
regnum ipsius: Quia dicitis in
beelzebub eijcere me demonia:
Si autē ego in beelzebub eijcio
demonia: filij vestri in q̄ eijciūt:
Ideo ipsi iudices vestri erunt.
Porro si in digito dei eijcio de-
monia: profecto puenit in vos
regnū dei. Euz fortis armatus
custodit atrū suū: in pace sunt
ea q̄ possidet: Si autē fortior il-
lo supueniēs vicerit eū: vnuer-
sa arma ei⁹ auferet in quib⁹ con-
fidebat: et spolia eius distribu-
er: Qui nō est meū: aduersum
me est: Et qui nō colligit meū
dispigit. Cum immundus spūs
exierit ab homine ambulat p̄ lo-
ca inaquosa: querens requiē et
nō inueniēs: dicit: Reuertar in
domū meā vñ exiui: Et cum ve-
nerit: inuenit scopis mundatā
et ornata. Et tunc vadit et assu-
mit septē alios spūs secū neq̄o-
res se: et ingressi habitāt ibi. Et
fiūt nouissima hoīs illius peio-
ra priorib⁹. Factū est autē cū hec

diceret: extollens vocē quedā
mulier de turba dixit illi: Bea-
tus venter q̄ te portauit et vbera
q̄ suxisti. At ille dixit: Quin-
imo beati qui audiūt verbū dei
et custodiūt illud.

Rat Iesus eijciēs
e demoniū etc. Luce. xi. In p̄-
senti euāgelio rāgun̄ tria p̄-
cta: q̄ sunt: Salignatio: Lō-
futatio: et Comminatio. Quantū ad p̄-
mū aduertendū est: q̄ miraculis ch̄i pha-
risei duplicat detrahēbāt. Vno mō ascri-
bēdo ea potestati diabolice. Dicebāt em̄
ch̄m habere demoniū p̄ncipē demonioꝝ
rū sibi familiarē: et p̄tente ei⁹ expellere de-
mones inferiores. P̄tē em̄ supior demon
inferiorē: Expellere et alligare: vt p̄z quōd.
ij. q. vij. et q̄l. iij. q. x. Fortē idē dicebant de
curationib⁹ infirmitatū. s. q̄ eas efficeret
p̄ demonē illū: sed hoc nō habet expresse.
Alio modo detrahēbāt: q̄ dicebāt ea esse
parua: q̄ erant cōiter circa curatiōes in-
firmoz. Unde p̄rebāt q̄ faceret signū in
co: p̄sbo celestib⁹. Vtrags autē calumniatio
tangit in p̄senti euāgelio. Dicitur ergo:
(Erat Iesus eijciens demonium). i. eijcie-
bat demonē de humano corp̄e (et illō erat
mutū) Nō dicit autē demonium mutū: s̄m
Titū: q̄ ip̄e habeat in se hanc passionē:
sed q̄ eā inferat homi obsesso. Erat ergo
iste hō mutus: et s̄lt̄ erat cecus: vt habet
Matth. x. Quidā etiā dicunt q̄ fuit sur-
dus. et hoc exp̄sse dicit Theo. et Chryso. et
idem innuit etiā magi. hist. qui dicit q̄ in
greco meli⁹ sonat surdus q̄ mutus. Quā-
dā autē huius rōnem assignāt: q̄ in euā-
gelio dicit fuisse mutus: omnis autē natu-
raliter mutus: naturaliter est surdus. S̄
ista rō nō valet p̄ter duo. P̄mo quidē
quia nō habet autēticē q̄ fuerit iste natu-
raliter mutus. Secdo: q̄ vt dicit sanctus
Tho. sup lib. de sen. et sen. naturaliter sur-
dus: est etiā naturalr mutus: q̄ hoies nō
addiscūt loqui nisi audiendo loq̄ntes: nō
tamē vt ait ibidē est necesse q̄ naturaliter
mutus sit etiā surdus. Sicut em̄ aliquis
q